

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 1. De rebus Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

bilissimè timeat, & bonum statum ægri ex verisimilibus conjecturis credat: quòdque Filius, absolutè loquatur, sive Parochus sit solus, sive non; sive post illius obitum possit haberi alius, sive non.

Ex his facilè colligi potest, an & quo modo Parochi, eorumque substituti teneantur alia Sacramenta pœnitentis administrare; sed quia de iis agere non est nostri instituti, plura non addimus. vide Dian. p. 5. r. 3.

ARTICULUS II.

De obligatione Confessarii Pœnitentem instruendi.

126. Confessarius non tantum gerit officium Judicis, sed etiam Doctoris; ideo obligatus est pœnitentem ignorantia aliqua damnosa laborantem instruere. Potest autem pœnitens vel ignorare ea, quæ sunt credenda, & scienda; vel ea quæ sunt agenda, & omittenda.

§. I.

De rebus Fidei.

Si ignoret, quæ sunt de necessitate mediæ explicitè credenda, debet Confessarius de iis illum instruere, quia antè non potest validè absolvere, cum adhuc fide careat, sine qua impossibile est, placere DEO. Hebr. 11. v. 6. De necessitate autem mediæ juxta communionem D. Thomæ est jam in Lege Gratiæ explicitè credendum Mysterium Trinitatis, Incarnationis & Redemptionis; juxta alios non paucos, nec improbabiler apud Sæc. v. Fides, n. 1. & Tan. tom. 3. Disp. 6. q. 7. dub. 2, n. 44. necessarium censetur tan-

tum credere explicitè, quòd DEUS sit, & quòd remunerator sit. præmia iustis, pœnas iniustis decernendo, & implicitè reliqua, seu quidquid credit Ecclesia, vide Tan. cit. dub. 2.

Ut sit, Confessarius rectè præsupponere potest, quemlibet inter Christianos educatum, & annos discretionis adeptum scire saltem id, quod posterior sententia habet tantum pro necessario; & si quem advertat ignorare, potest facilè tunc statim ita eum instituere, ut sufficienter intelligat, & vera fide Divina credat; hoc est, ideo illi articulo assentiatur, quia DEUS, qui est æterna & infallibilis veritas, per Ecclesiam revelavit.

Sed neque difficile putat Tan. l. c. n. 48. cum aliis, hominem pleno rationis usu præditum etiam de supra dictis tribus Mysteriis ita edocere, ut brevi confusam aliquam, sed tamen veram, de iis notitiam concipiat, & quoad substantiam intelligat, credatque, quòd sit DEUS Pater, Filius, & Spiritus Sanctus; hi autem tres non sint tres Dii, sed Unus DEUS; & quòd DEUS Filius factus sit etiam homo, humanumque genus per Passionem ac mortem suam redemerit ab æterna damnatione. Eum autem, cui nullus verus sensus horum Mysteriorum ingenerari potest, ait Tan. l. c. n. 49. esse quoad hoc infantibus & fatuis accensendum.

Quod si pœnitens ignoret tantum alia Mysteria in Symbolo Apostolorum contenta, vel nesciat præcepta Decalogi & Ecclesiæ, Orationem Dominicam & Angelicam, spectantia ad piè suscipiendum Sacramentum Eucharistiæ & Pœnitentiæ, ac similia, quæ pro suo statu ex necessitate

cessitate Præcepti scire tenetur; potest tamen Confessarius nihilominus illum absolvere; modo prius moneat juxta regulas mox tradendas, ut tunc de negligentia, si qua mortaliter culpabilis hinc intercessit, doleat, & se accuset; postea verò, quàm primùm commodè potest, addiscere studeat, quæ discenda sunt.

§. II.

De aliis rebus necessariis, vel culpabiliter ignorantis.

127. Si pœnitens ignoret aliquid circa agenda, vel omittenda, tunc Confessarius quoad illius instructionem faciendam, vel non faciendam observet seqq. Regulas. I. Si pœnitens ignoret aliquid, quod ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ est necessariò requisitum; ut, si ex ignorantia non doleat de peccatis; non habeat propositum emendationis; non exprimat speciem, aut numerum peccatorum mortalium; velit absolvi à non habente Jurisdictionem in illum, vel in illius peccata &c. tunc Confessarius ante absolutionem debet illum instruere, & meliùs disponere, quia alioquin vel invalidè, vel saltem illicitè absolveret, & ob irreverentiam Sacramento illarum Sacrilègium committeret infidelis minister, iniquus Judex. II. Si pœnitens id, quod solet agere vel omittere, per ignorantiam putet esse peccatum, cum non sit, tunc Confessarius debet dedocere errorem; quia ex officio Medici boni debet etiam in futurum præcavere gravem lapsum, peccatum, & Damnum Pœnitentis. Tamb. *de Confess.* l. 3. cap. 4. n. 3. III. Si pœnitens id,

quod solet facere vel omittere, per ignorantiam putet non esse invalidum; aut sub mortali illicitum, cum tamen revera sit; tunc distinguendum est cum Sanch. *de Matrim.* l. 2. *Disp.* 38. *nota*, & aliis citandis. Nam ejusmodi ignorantia vel est mortaliter culpabilis, vel inculpabilis. Si est mortaliter culpabilis, tunc Pœnitens, quamdiu illam habet, est in statu peccati mortalis; ergo ut desistat ab eo, moneri debet; & si nolit, absolvi non potest. Laym. *tr.* 6. *cap.* 13. *n.* 5. *ex communi.*

§. III.

In rebus inculpabiliter ignorantis.

128. IV. Si ignorantia, ex qua pœnitens putat id, quod agit vel omittit, non esse invalidum, vel mortaliter illicitum, cum tamen reipsa sit, est inculpabilis, seu quod hinc pro eodem sumitur, invincibilis; tunc Confessarius vel potest, vel non potest prudenter sperare suæ monitioni pœnitentem obtemperaturum, & notabiliter se emendaturum. Si non potest prudenter id sperare, tunc debet pœnitentem in sua bona fide relinquere, & non monere; juxta famosam illam, & ab Auctoribus passim hinc usitatam S. Augustini gnomen: *si scirem, tibi non prodesse, non te monerem; non te terrerem*; quia in hoc casu monitio nihil prodesset, sed plurimùm obesset, faceretque, ut pœnitens; qui antè ob inculpabilem ignorantiam peccavit, & postea adhuc peccaturus fuisset tantùm materialiter, deinceps post habitam notitiam semper peccaturus sit formaliter. Unde si pœnitens cum impedimento di-

rimente